

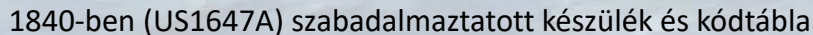
The background of the slide is a scenic photograph of a coastal landscape. In the foreground, there is a body of water with white foam or ice. In the middle ground, a long, low island or peninsula is visible. In the background, there are large, flat-topped mountains under a hazy sky.

A távbeszélő elterjedése Magyarországon a XIX. században

XVIII. Tudomány- és Technikatörténeti Konferencia

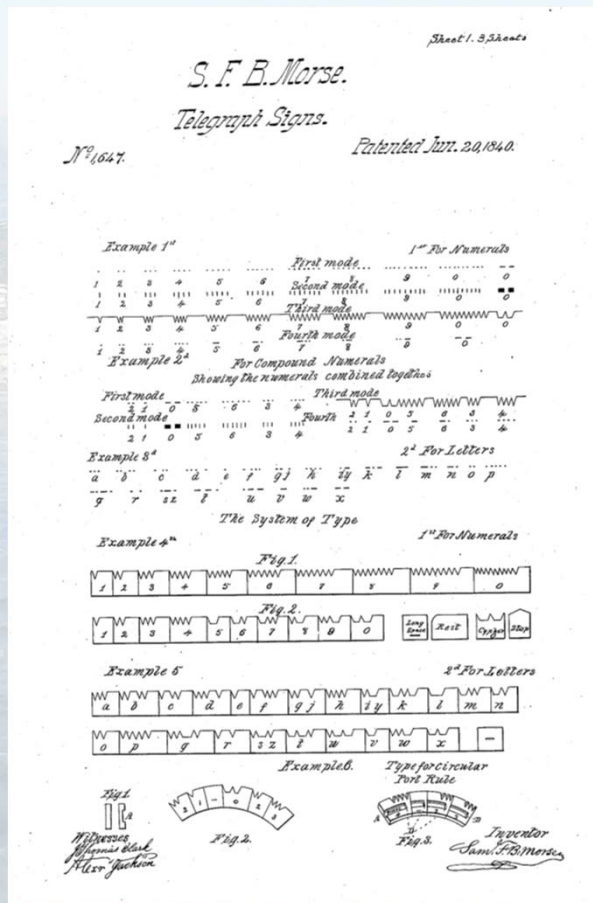
2025. június 30.

Samuel F. B. Morse (1791-1872)

2025. június 30.

XVIII. Tudomány- és Technikatörténeti Konferencia

A telefon

Alexander Graham Bell (1847-1922)

1876-os Philadelphia Centenárium
Kiállításon bemutatott telefon

Bell a New York-Chicago
távolsági vonal
megnyitásakor, 1892

Kép forrása: <https://americanhistory.si.edu/collections/search?edanq=„alexander%20graham%20bell”>

Kép forrása: <https://www.mackinac.org/V2004-04> (Library of Congress)

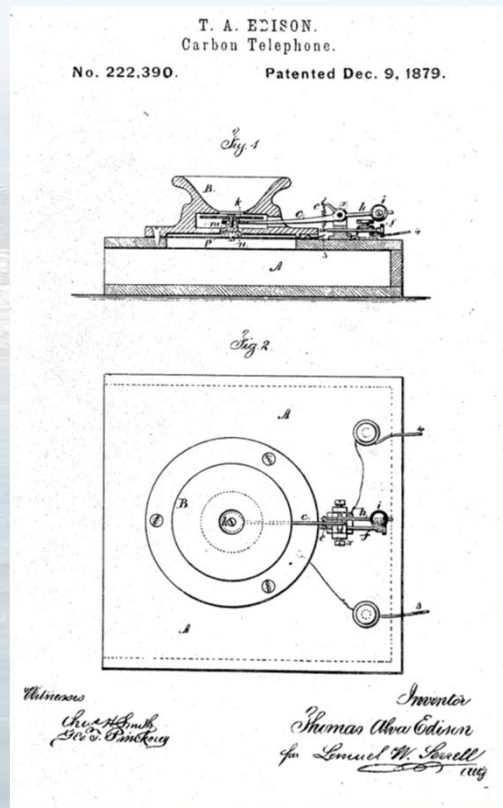
A telefon

Thomas Alva Edison (1847-1931)

Edison 1879-es telefonja

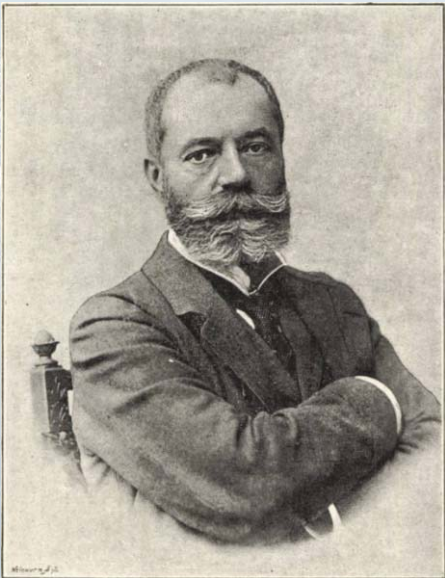
Edison
szénmikrofon
szabadalma

Kép forrása: <https://collection.sciencemuseumgroup.org.uk/objects/co33302/edison-telephone-1879>

A telefonközpont

Puskás Tivadar (1844-1893)

Kép forrása: Vasárnapi Újság, 1893. március 26 p: 216-218.

EDISON ARCKÉPE, ELJÁTEKŰ KÉRDÉSVÁVAL.

To Mrs Albert Van Puskas.

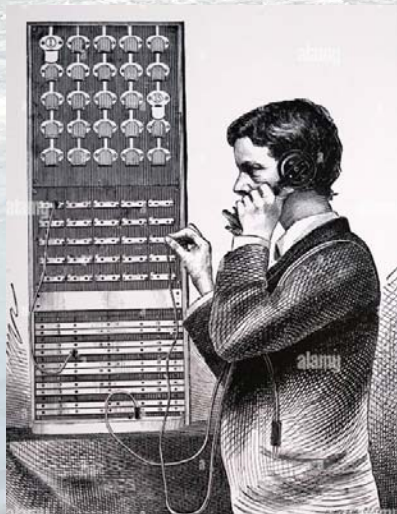
Thomas A Edison

Theodore Puskas was the first man in the world to suggest the Central station for the telephone

Kép forrása: Vasárnapi Újság, 1908. május 24. p: 423

A telefonközpont

Az első kézikapcsolású központ (újságcikk illusztráció)

Kép forrása: <https://www.alamy.com/>

Telefonközpont Párizsban (1882-es illusztráció)

Kép forrása: <https://www.alamy.com/>

A távbeszélő Magyarországon

- Puskás Tivadar testvérét, Ferencet bízta meg egy budapesti telefonközpont létesítésével.
- Nehézségek.
- Puskás Tivadar saját maga finanszírozta a pesti telefon fejlesztését.
- Puskás Ferenc 1879-ben elkészítette a telefonhálózat létesítéséhez szükséges engedélyezési kérelmet.
- Előfizetők toborzása.

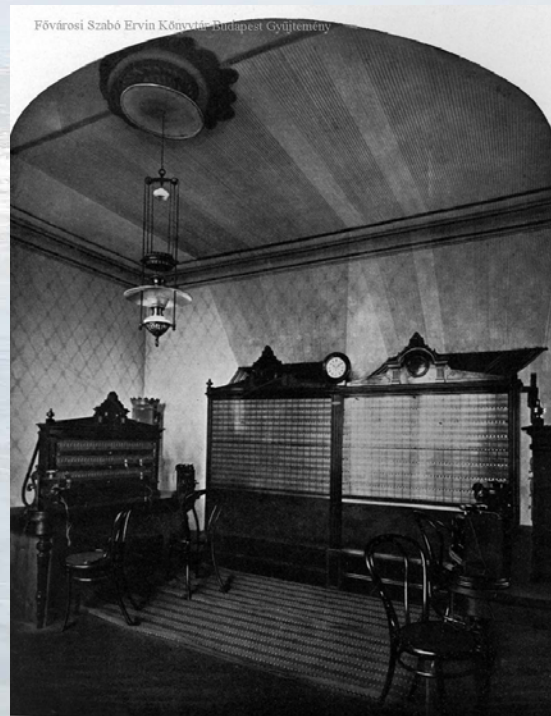
Kép forrása: Pap, J. (1960). Puskás Tivadar (Egy nagy magyar feltaláló életregénye). Budapest: Terra.

A telefonhálózat kiépítése

Vezetékezés a házak falán

Az első
budapesti
telefonközpont

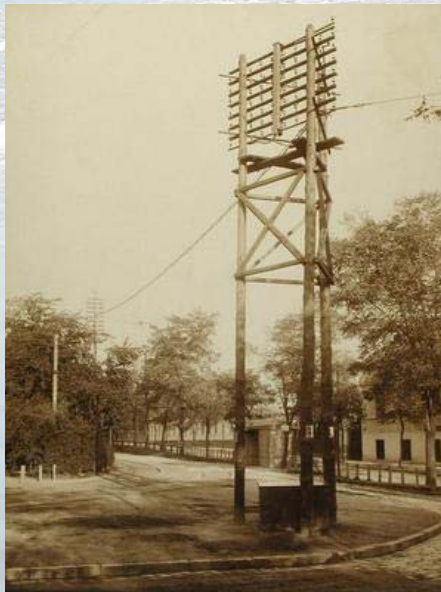
Képek forrása: Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Budapest Gyűjtemény, <https://foto.fszek.hu/>

A telefonhálózat fejlesztése

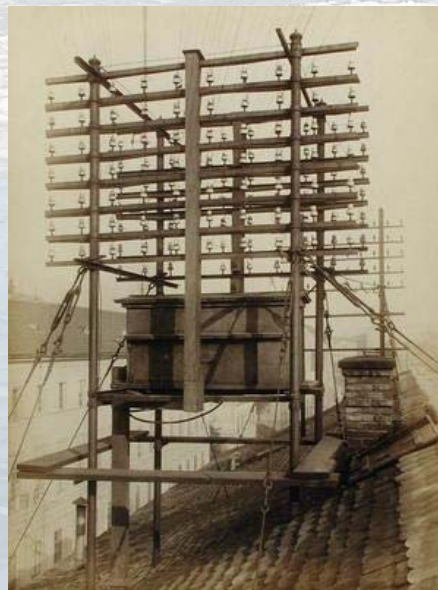
- A telefonhálózat kiépítése lassan haladt:
 - 1881 őszén alig ötven állomás működött,
 - az év végére 207 állomást és mindössze 59,8 km vezetékot adtak át,
 - 1882 végére 286,
 - 1883 végére is csak 416 állomást helyeztek üzembe, közülük 27 budai volt.
- Puskás Ferenc betegsége miatt Tivadar hazajött Magyarországra.
- Nyilvános telefonállomások.

A telefonhálózat fejlesztése

Vezetékezés tartóoszlopokon

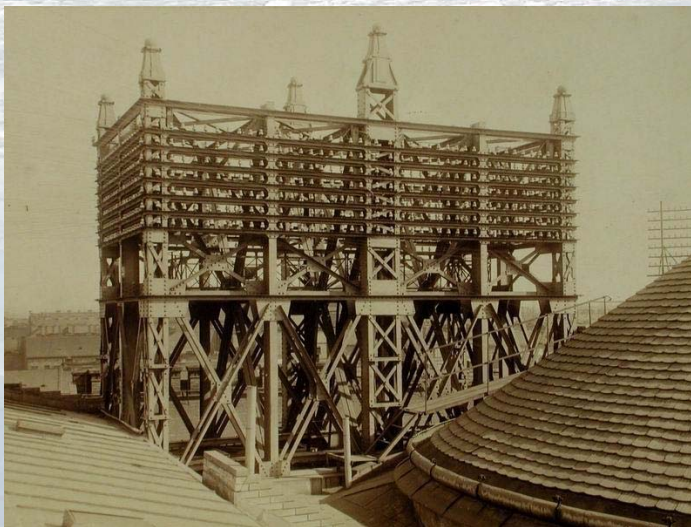

Vezetékezés a házak tetején

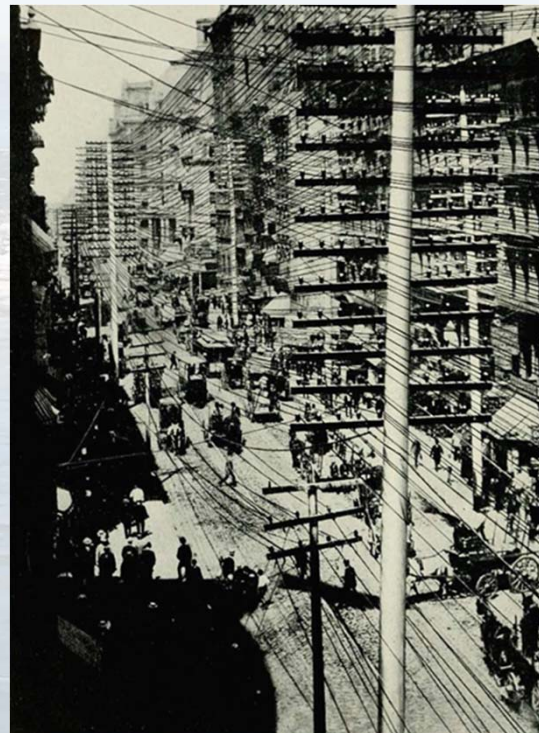
Vezetéktartók

Teréz központ vezetéktornya

Kép forrása: <https://egykor.hu/>

2025. június 30.

New York
az 1920-as
években

Kép forrása: <https://picryl.com/media/bell-telephone-magazine-1922-14569728190-710e3a>

XVIII. Tudomány- és Technikatörténeti Konferencia

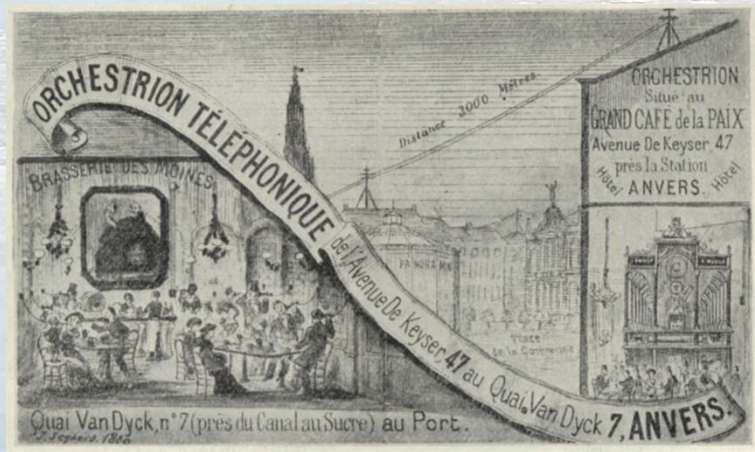
Országos fejlesztések

- Vidéken magánkézben:
 - Pozsony 1884. június 1.
 - Arad 1884. október 1.
 - Szegeden 1884. december 1.
 - Pécs és Zágrábban 1887. vége
- Az 1887. év végén üzemben lévő távbeszélő-hálózatok:

Település	Állomás
Budapest	959
Szeged	62
Arad	20
Temesvár	88
Pozsony	72
Pécs	54
Zágráb	72

Telefonhírmondó

1880-ban kiadott plakát:

- 1881. augusztus 15-én a párizsi villamossági kiállításon, Champs-Elisée palotában a Comédie Française és az Opera,
- 1881. december 22-én Berlinben Wagner Bolygó hollandija,
- 1882. február 4-én a budapesti Vigadóban Hunyadi László volt hallható.

Kép forrása: Journal of the Royal Society of Arts

Telefonhírmondó

- Puskás Tivadar a telefonhírmondóval 1892-ben készült el.
- A Telefonhírmondó 1893. február 16-án kezdte meg működését.
- 1893. március 16-án reggel kilenc órakor a Hírmondó a következő mondattal kezdte napi adását: „Puskás Tivadar, a Telefonhírmondó megteremtője, ma reggel fél kilenc órakor életének negyvenkilencedik évében meghalt.”

Millenniumi kiállítás 1896

Posta- és távírda igazgatóság kiállító csarnoka

Távírda és távbeszélő csoport kiállítása

Kép forrása: <https://foto.fszek.hu/dsr/access/cd713746-4e09-4724-ba33-1626f1f5201d>

Kép forrás: <https://muzeumdigital.hu/mdcb/?id=1066918&museumid=23>

Millenniumi kiállítás 1896

Telefonhírmondó pavilonja

Kép forrása: Budapest Főváros Levéltára - Klösz György fényképei

Az országos telefonhálózat 1907-ben

Kép forrása: <https://muzeumdigital.hu/mdcb/?id=765215&museumid=23>

Köszönöm a figyelmet

A konferencia részvételt támogatta
a Pécsi Tudományegyetem,
Matematika és Informatika Intézete.